

28 April 2010

International Financial Reporting Standards

FNRS-ja për SME-të Vështrim i përgjithshëm

Banka Botërore GDLN

Michael Wells, Drejtor i Iniciativës Arsimore të FNRS
IASC Foundation

The views expressed in this presentation are those of the presenter,
not necessarily those of the IASC Foundation or the IASB

IASC Foundation
Education®

Bëhet më i thjeshtë raportimi i mirë financiar.

- 230 faqe
- FNRS i thjeshtësuar, por i ndërtuar mbi bazën e një FNRS-je
- E përcaktuar specifikisht për SME-të
- Njihet në nivel ndërkombëtar
- E hartuat sipas nevojave të SME-ve
 - Nevojat e përdoruesit për informacion për lëvizjen e mjeteve financiare
 - Kostot dhe aftësitë e SME-ve

A është e mëvetësishme apo e lidhur me FNRS-në plotësisht?

3

Tërësisht e mëvetësishme

- Opsioni i vetëm i ‘tërheqjes’ së FNRS-së së plotë është përdorimi i SNF 39 në vend të seksioneve të instrumeneve financiare të *SNRF-së për SME-të*.

Pse do të donte një SME ta përdorte SNRF-në?

- Akses i përmirësimit ndaj kapitalit
- Krahasim i përmirësuar
- Cilësi e përmirësuar e raportimit krahasur me GAAP-in kombëtar ekzistues
- Më pak barrë me kërkimin e SNRF-ve të plota ose GAAP-it kombëtar
- Veprime të shumëfishta
 - Sisteme standarde kompjuterike
 - Procedura të thjeshtësuara konsolidimi
 - Trajnim i standardizuar

- Rishikim fillestar i plotë pas 2 vjetësh eksperience zbatimi
 - Gabime dhe mosplotësime fikse, mungesë qartësie
 - Konsideroni nevojën për përmirësime bazuar në FNRS-të e kohëve të fundit dhe ndryshimeve që u janë bërë SNF-ve
 - 2014 është mbase data më e shpejtë e mundur për ndryshime
- Si rezultat, një herë në tre vjet (mesatarisht) jepet drafti i përgjithshëm i përditësimeve

Elemente të përzgjedhura

- Jo përmbledhje të plota
- çdo seksion mbulohet në detaje në një modul të posaçëm të materialit të trajnimit të Fondacionit të IASC-së (shih <http://www.iasb.org/IFRS+for+SMEs/Training+material.htm>)

- I përkufizon SME-të siç përdoren nga BSNK:
 - Nuk janë publikisht përgjegjëse, dhe
 - Nxjerrin pasqyra financiare për qëllime të përgjithshme për përdoruesit e jashtëm
- Kompanitë e listuara mund të mos i përdorin, pavarësisht nga sa të vogla janë

- Objektivi i pasqyrave financiare për **qëllime të përgjithshme**
- Karakteristikat cilësore
- Përcakton aktivet, pasivet, kapitalin, të ardhurat dhe shpenzimet
- Parimet për njohje dhe matje
- Udhëzime nëse një çështje specifike nuk trajtohet në SNRF-në për SME-të
- Parimet e likuidimit

- Paraqitja e drejtë: mendohet të bëhet nëse ndiqen FNRS-të *for SME-të* (ndoshta nevojiten shpjegime plotësuese)
- Përputhshmëria shtetërore me FNRS-në për SME-të vetëm nëse realizohet përputhshmëri e plotë me pasqyrat financiare
- Të paktën pasqyra financiare krahasuese një vjeçare dhe të dhëna të shënuara
- Përcakton një grup të plotë të pasqyrave financiare (shih Seksionet 4 deri në 8)

- Mund të quhet ende ‘bilanc’
- Ndarja aktuale/jo aktuale nuk kërkohet nëse subjekti përzgjedh qasjen e likuiditetit
- Disa elementë zërash minimalë
- Dhe disa elementë që mund të jenë në pasqyrë ose në shënime
- Por ndarja, formatimi, dhe titujt nuk janë detyruese

përgjithshme dhe pasqyra e të ardhurave të

ardhurave

- Qasje me një pasqyrë ose me dy pasqyra
- Nuk ka përshkrues të 'elementit të jashtëzakonshëm'
- Duhet të ndajë veprimet e ndërprera
- Duhet të paraqesë nën-totalin e fitimit ose humbjes nëse subjekti ka elementë të të ardhurave të tjera të përgjithshme
- Vetëm elementë të të ardhurave të tjera të përgjithshme
 - Disa përfitime dhe humbje të kursit të këmbimit
 - Disa ndryshime në vlerat e drejta dhe

- Për secilin komponent të bilancit hapës dhe mbyllës të përputhshmërisë së kapitalit, që tregon:
 - Fitimin ose humbjen
 - Çdo element të OCI
 - Transaksionet me pronarët në kapacitetin e tyre si pronarë
 - Çështje të aksioneve
 - Transaksione të aksioneve të thesarit
 - Dividentët dhe shpërndarjet e tjera
 - Ndryshimet në interesat e pronësisë në degët që nuk përfundojnë në humbje kontrolli

SOI&RE & e Opsioni i Kanizuar për të përgatitur një pasqyrë të të ardhurave dhe fitimeve të ruajtura

- Mund të paraqesë SOI&RE në vend të pasqyrës së të ardhurave të përgjithshme dhe SOCIE nëse ndryshimet e vetme në kapital shkaktohen nga
 - Fitimi ose humbja
 - Pagimi i dividendëve
 - Pasqyra prapavepruese e gabimeve të një periudhe të mëparshme
 - Aplikimi prapaveprues për një ndryshim në politikën e kontabilitetit

- Opsioni i përdorimit të
 - Metodës së tërthortë, ose
 - Metodës së drejtpërdrejtë

Për të paraqitur lëvizjet/rrjedhjet e mjeteve financiare aktuale

- Dhënia e bazës për përgatitjen (p.sh. *IFRS për SME-të*)
- Përmbledhje e politikave domethënëse të kontabilitetit
 - Informacion rreth vendimeve
 - Informacion rreth burimeve kryesore të pasigurive të vlerësimit
- Informacion mbështetës për zëra të pasqyrave financiare
- Elementë të tjerë

- Konsolidimi kërkohet në marrëdhënien ndërmjet shoqërisë mëmë dhe degës, në përjashtim të rasteve kur:
 - Dega është blerë me qëllimin e shitjes brenda një viti
 - Vetë shoqëria mëmë është degë dhe mëma e saj ose mëma përfundimtare përdor FNRS të plota ose FNRS-në për SME-të.
- Baza për konsolidimin: kontrolli
 - Konsolidimi i të gjitha SPE-ve të

- Nëse *FNRS-ja për SME-të* trajton një çështje, duhet të ndjekë FNRS-në për SME-të
- Specifikon hierarkinë për të përcaktuar politikën e kontabilitetit nëse FNRS-ja për SME-të nuk trajton një çështje
- Ndryshimi në politikën e kontabilitetit:
 - Nëse iu kërkohet, ndiqni udhëzimin e tranzitimit siç u kërkohet
 - Nëse vullnetarisht, aplikimi me efekt prapaveprues
- Ndryshimi i vlerësimit të kontabilitetit: në perspektive

Seksioni 11 – Instrumentet bazë financiare

18

- Specifikon instrumentet financiare që janë instrumentet bazë financiare (që është objekti i Seksionit 11)
- Kryesisht një model i amortizimit kosto-zhvlerësim
 - Në përjashtim të vlerës së drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes për investime kapitali me çmim të kuotuar ose vlera e drejtë e të cilave mund të maten në mënyrë të besueshme në mënyrë tjetër
- Udhëzim për metodën e vlerës së drejtë dhe interesit efektiv
- Opsion është ndjekja e SNK IAS 39 në vend të Seksioneve 11 & 12

- Instrumentet financiare që nuk mbulohen nga Seksioni 11 janë në vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes – duke përfshirë
 - Investimet në aksionet e konvertueshme dhe të futura në mënyrë të zakonshme dhe preferenciale
 - opsionet dhe derivate të tjera
 - Aktivet financiare të cilat do të ishin ndryshe në seksionin 11, por që përmbajnë dispozita “ekzotike” që mund të shkaktojnë fitim/humbje për mbajtësin ose emetuesin
- Kontabiliteti instrumenteve mbrojtëse

- Matja e ulët e
 - kostos
 - çmimit të vlerësuar të shitjes minus kostot për të kryer shitjen
- Kostoja mund të jetë
 - Identifikim specifik në çështje të specifikuara, psh nëse elementët nuk janë zakonisht të ndërshkëmbyeshëm
 - FIFO ose mesatarja e ponderuar e të tjerëve

- Opsioni për t'u përdorur:
 - Modeli i kostos (në përjashtim kur kuotimi i botuar më pas duhet të përdorë vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes)
 - Metoda e kapitalit
 - Vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes (nëse nuk është praktike,

Modelet e kostos dhe FV-së nuk lejohen nga SNK 28

- Opsioni për t'u përdorur:
 - Modeli i kostos (në përjashtim kur kuotimi i botuar më pas mund të përdorë vlerën e drejtë nëpërmjet fitimi ose humbjes)
 - Metoda e kapitalit
 - Vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes (nëse nuk është praktike, atëherë përdorni koston)

Modelet e kostos dhe FV-së tani nuk lejohen nga SNK 31.

Konsolidimi proporcional lejohet nga SNK 31.

- Nëse vlera e drejtë mund të matet në mënyrë të besueshme pa kosto ose përpjekje të panevojshme në mënyrë të vazhdueshme, përdorni vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit dhe humbjes
- Në të kundërt, duhet të trajtojë pronësinë e

NSK 40 përzgjedhja e politikës së kontabilitetit — ose modeli i kostos – zhvlerësimit – riparimit ose vlera e drejtë nëpërmjet fitimit dhe humbjes

- Modeli historik i kostos – amortizimit – zhvlerësimit
- Zhvlerësimi përbërës për pjesë kryesore të një zëri të PP&E që kanë ‘modele të ndryshme domethënëse të konsumimit të përfitimeve ekonomike’
- Rishikimi i jetës së dobishme, vlerës së mbetur, nivelit të zhvlerësimit vetëm nëse ka një ndryshim domethënës në aktiv ose mënyrën e përdorimit të tij
- Testim i zhvlerësimit (shih Seksionin 27)

Seksioni 18 Aktivi afatgjatë jomaterial dhe emri i mirë

25

- Modeli historik i kostos-zhvlerësimit-riparimit
- Nuk njihen aktivet jomateriale të gjeneruara brenda për brenda
- Amortizoni aktive jomateriale të cilat
 - Blihen vecmas
 - Blihen ne një kombinim biznesi
 - Blihen me grant
 - Blihen nëpërmjet shkëmbimit të aktiveve të tjera
- Amortizimi gjatë jetës së dobishme. Nëse nuk jeni në gjendje të vlerësoni jetës së dobishme, atëherë përdorni 10 vjet
- Testimi për zhvlerësim (shih Seksionin 27)

Seksioni 19 – Kombinimet e biznesit dhe emri i mirë

26

- Metoda e blerjes
- Amortizoni emrin e mirë. Nëse nuk është e mundur të vlerësohet jeta e dobishme, atëherë përdorni 10 vjet.
- Testimi për zhvlerësim (shih Seksionin 27)
- Emri i mirë negativ — së pari rivlerëson kontabilitetin origjinal. Nëse ai është ok, atëherë shikoni fitimin dhe humbjen

Amortizimi i emrit të mirë ndalohet nga SNK

38

ASC Foundation
Education®

- Klasifikimi — huaja financiare ose operative
- Masni huatë financiare në nivelin e ulët të FV-së së interesit në pronën e lëshuar me qira dhe vlera aktuale e pagesave minimale të pagesave minimale të qirave
- Për qira operative, mos kërkoni me forcë njohje të shpenzimeve në vijë të drejtë nëse pagesat e qirave strukturohen për të kompensuar qiradhënësin për inflacion të përgjithshëm.

- Njohja e detyrimeve që lindin nga një ngjarje të kaluar që mund të vlerësohet në mënyrë të besueshme
- Deklarimi (pa njohje) i përgjegjësive të paparashikuara
- Matja në bazë të vlerësimit më të mirë
 - popullsia e madhe – përlllogaritja mesatare e vlerësuar
 - Pasivi i vetëm – rezultati më i mundshëm i përshtatur
- Dërfshirja e shembujve

- Udhëzim për klasifikimin e një instrumenti si pasiv ose kapital
 - një instrument është pasiv nëse lëshuesit i kërkohet të paguajë me para në dorë
 - sidoqoftë, nëse ka vetëm formën e likuidimit, atëhere, konsiderohet si kapital

- Të njëjtat parime si SNKIAS 18 dhe SNK 11
 - Mallrat: Të ardhurat e njohura kur rreziqet dhe fitimet transferohen, nuk vazhdon përfshirja e shitësit, e matshme
 - Shërbimet dhe kontratat e ndërtimit: Përcaktohen nga përqindja e përfundimit
- Parimi i matjes është vlera e drejtë e konsideratës së bërë ose që duhet bërë

- Të gjitha maten me vlerën e drejtë e aktivitet të marrë ose që duhet marrë
- Pranohet si e ardhur
 - menjëherë, nëse nuk vendosen kushte për kryerjen e punës
 - nëse vendosen kushte, pranohet kur përmbushen këto kushte

SNK 20 lejon zbatimin e një game të gjerë metodash kontabiliteti për grantet qeveritare.

- Të gjitha u faturohen shpenzimeve, në rast se ka

SNK 23 kërkon kapitalizimin e kostove të huamarrjes që kanë të bëjnë me një aktiv gjatë ndërtimit të tij

- Duhet të njohë
- Matjen me vlerë të drejtë, nëse mund të bëhet
- Nëse vlera e drejtë e rastit apo instrumenteve të tjera të dhëna nuk mund të bëhet, drejtuesit e subjekteve duhet të përdorin gjykimin për të zbatuar metodën më

FNRS 2 përmban “thjeshtimin” bazë të vlerës

- **Inventaret** – sa më e ulët kostoja dhe çmimi i shitjes, aq më e ulët kostoja e përfundimit dhe shitjes
- **Aktive të tjera** – zhvlerësim në shumën e rikuperueshme, nëse është më e vogël se vlera kontabël
- **Shuma e kthyeshme** = sa më e madhe vlera e drejtë, aq më e ulët kostoja e shitjes dhe vlera e përdorimit
- Seksioni 27 nuk mbulon aktivet e vecanta – p.sh. taksat e shtyra, përfitimet e punëmarësve,

- **Njohja e kostos së PP-ve që duhen paguar nga punëdhënësit për shërbimet që i janë bërë subjektit gjatë periudhës së raportimit**
 - detyrimet, pas zbritjes së shumave të paguara. Aktivet në rastin e shpenzimeve të parapaguara të PP-ve
 - shpenzimet, përvecse kur një seksion tjetër kërkon që kostoja të përfshihet në aktiv (për shembull, inventaret ose **PP&E**)

Hapat e kontabilitetit për tatimin mbi të ardhurat:

- Njohja e tatimit aktual
- Identifikimi i atyre aktiveve dhe pasiveve që ndikojnë në fitimin e tatuar, nëse kthehet apo përcaktohet për shumat e mbartjes
- Përcaktimi i bazës së tatueshme të zërave në pikën (2), plus zërave të tjerë që, edhe pse nuk njihen, kanë një bazë të tatueshme (p.sh., kostoja e huadhënies ose R&D që kapitalizohet për qëllime tatimi)
- Përlllogaritja e ndryshimeve të përkohshme, humbjet e papërdorura të taksave, kreditet e

- 5. Njohja e aktiv ose pasiv për tatim të shtyrë që dalin nga ndryshimet e përkohshme**
- 6. Matja e aktivitetit dhe pasivitetit për tatim të shtyrë**
 - Përdorni nivelet tatimore në fuqi
 - Shqyrtoni rezultatet e mundshme të një rishikimi nga organet tatimore
- 7. Vlerësimi kundrejt aktiveve të tatimit të shtyrë (kthimi/rekuperimi i mundshëm)**
- 8. Alokimi i tatimit ushtrimor dhe tatimit të shtyrë tek niveli përkatës i fitimit dhe humbjes, OCl, kapitalit**

Seksioni 30 parashikon si

- të përcaktohet monedha funksionale e subjektit
- të maten transaksionet në monedhë të huaj
- të përfshihen operacionet e huaja nëfinansials
- të përkthehet në monedhë prezantuese/perfaqësuese

Ai specifikon dhe dhënien e shpjegimeve.

- Një subjekt duhet të përgatisë pasqyra financiare me nivel çmimi të përshtatur kur monedha funksionale është hiperinflacionare
 - Afërsisht më e madhe se 100% brenda tre viteve

Dy lloje aktivitetesh pas përfundimit të periudhës së raportimit

- **Ngjarje rregulluese**—ato të cilat ofrojnë prova për kushtet që ekzistonin në fund të periudhës së raportimit
- **Ngjarje jorregulluese**—janë ato ngjarje që tregojnë kushtet që kanë dalë pas përfundimit të periudhës së raportimit
- Nuk ka njohje, por dhënie shpjegimesh

SF-të përfshijnë dhënie të nevojshme të shpjegimeve për të tërhequr vëmendjen në mundësinë se pozita financiare e subjektit dhe performanca preken nga ekzistenca e palëve të lidhura dhe nga transaksionet dhe bilancet pezull të palëve të tilla.

Vlerësimi i substancës së marrëdhënies dhe jo vetëm forma e saj ligjore.

- Bujqësia – përdorimi i vlerës së drejtë nëse është e përcaktueshme kosto apo përpjekje shtesë, në të kundërt përdorni modelin e koston historike
- Aktivitetet ekstraktive
- Marrëvedhje të koncesionit të shërbimit

- Përgatisni pasqyrat financiare të vitit aktual dhe të një viti më parë duke përdorur FNRS-në për SME-të
- Por ka shumë përjashtime për rideklarimin e zërave specifike
- Dhe një përjashtim i përgjithshëm për mosprakticitet

Pyetje ose komente?

Inkurajohen shprehjet e pikëpamjeve individuale nga anëtarë të BSNK dhe stafit të tij.

Pikëpamjet e shprehura në këtë prezantim janë vetëm pikëpamjet e prezantuesit.

Pozicionet zyrtare të IASB-ve për çështjet e kontabiliteteit përcaktohen vetëm pas proceseve dhe analizimeve perkatëse të duhura.

Ky prezantim mund të modifikohet herë pas here. Versioni më i fundit mund të shkarkohet në adresën:

<http://www.iasb.org/Conferences+and+workshops/IFRS+for+SMEs+Train+the+trainer+workshops.htm>

Kërkesat e kontabilitetit për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme (SME) janë dhënë në Standardin Ndërkombëtar të Raportimit Financiar (*IFRS*) për *SME-të*, që ka nxjerrë BNSK-ja në korrik 2009.

Fondacioni i IASC-së, autorët dhe botuesit nuk pranojnë përgjegjësi për humbje që i shkaktohet ndonjë personi që vepron ose nuk vepron në lidhje me materialin e paraqitur në këtë prezantim në PowerPoint, pavarësisht nëse kjo humbje shkaktohet nga neglizhenca ose nga ndonjë tjetër faktor.

